

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIĘCONY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH „Ekonomia”. — w STOŁPCACH: p. Engman od g. 14—15.
Nr. KONTA P. K. O. 81.287. Szeptycznego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

Ku naprawie

Z pośród wielu zasadniczych pomyłek, które w naszym życiu państwowym grają niepoślednią rolę jest dosunek obywatela do państwa—ujmowany albo niezgodnie z pojęciem samego państwa, albo z rolą obywatela mającego w tym państwie działać. Te pojęcia nasze kształtowały się w okresie niewoli i rozwój polskiej myśli politycznej uległ przerwie na ten właśnie okres przenosząc się w sferę czysto teoretycznych dociekań bez możliwości praktycznego stosowania w życiu.

Stosunek zaś obywatela państwa do państwaborczych był wrogi bez względu na to czy był on logiczny. Pojęcie rządu jako siły, która wykonywała narzucone nam i niemal zawsze przeciw nam skierowane prawa w umysłowości naszej musiano nabierać formy negatywnej, jako instytucji, którą należy wszelkimi środkami zwalczać—choćby dla samej negacji zasadniczej.

Ten motyw wystawy nie ustal w neutralności całego szeregu ludzi pozostał również już po odzyskaniu niepodległości.

I jeśli dzisiejsza opozycja mająca na swą obronę jedynie frazesy dawnych komunałów, nie może zrozumieć swej roli w państwie to zasadnicza przyczyna tego stanu rzeczy tkwi właśnie w jej martwocie w jej zasadniczej negacji, wynikającej z tych metod jakie, były stosowane w okresie niewoli.

Najwyraźniej zaś uwioczniają się zasadnicze cechy opozycji w roli jaką odgrywa, lub powiedźmy wyraźniej jaką usiłuje odgrywać przez otwarcie przesilenia gabinetowego, w którym korzystając ze swej arytmetycznej przewagi spowodowała ustąpienie rządu — wobec którego nie wysunęła żadnych zasadniczych zarzutów i nie mogąc stwierdzić nic, coby mogło powagę tego rządu w oczach społeczeństwa obniżyć.

Decydując się na akt wyrażenia rządowi wotum nieufności—opozycja nie liczyła się z możliwością uzyskania stąd pozytywnych wyników—oświadczając zresztą bezpostrędnio po dymisji

rządu, że inicjatywy stworzenia rządu nie podejmie. Dokonała zatem czynu negatywnego—zmanifestowała swoją możność obalenia rządu bez możliwości jego tworzenia.

Przyszły wprawdzie późnej deklaracji centrolewu, że opozycja nie cofnęłaby się przed utworzeniem rządu, gdyby jej tę misję zlecono, ale oświadczenie to nie zostało przyjęte jako deklaracja formalna—bo istotnego znaczenia mieć nie mogła już wskutek olbrzymiej rozbieżności programów politycznych, które mogły być zapomniane jedynie dla sprawy obalenia Rządu.

Punkt ciężkości przesilenia przeniósł się tedy z ulicy Wiejskiej na Zamek, gdzie tymczasem rozpoczęły się konferencje P. Prezydenta z przywódcami—mając wyjaśnić samo zagadnienie opozycji nie deklarującej w Sejmie żadnego programu, nie wykazującej ze swej strony zdolności do wzięcia aktywnego udziału w dalszej pracy ustawodawczej, a swą negatywnością mogącej być w tej pracy dużą przeszkodą. Zdenerwowanie jakie ożywiało opozycję w trakcie tych konferencji było tak wyraźne—

że pozwalało przypuszczać, iż w łonie samej opozycji brak jest zadowolenia z osiągniętych wyników.

Przesilenie, które się przedłużyło, straciło najwyraźniej cechy przesilenia gabinetowego a przechodziło w przesilenie polityczne, w którym musiały się przetworzyć i być poddane rewizji pojęcia, które stanowiły podstawę wszystkich dotychczasowych opozycji—t. j. stosunek do zagadnień państwowych.

Opozycja bowiem nie licząca się z potrzebami państwa, a zwalczająca Rząd z przyczyn uczuciowych przestaje być opozycją w rozumieniu parlamentarizmu, a staje się czynnikiem rozkładu, jaki w całym społeczeństwie spotkać się musi z poważnymi zastrzeżeniami.

Jeśli wczorajsza konferencja u Pana Prezydenta—na Zamku zdołała sprowadzić opozycję z drogi zasadniczej negacji, wykazując szkodliwość jej metod będących w zasadniczej sprzeczności z dążeniem całego społeczeństwa to stanęlibyśmy w obliczu nowego, niekrępowanego okresu rozwoju—myśli państwowej polskiej.

Konferencja u p. Prezydenta Rzeczypospolitej

WARSZAWA 17.12. (tel. wł.) Wczoraj o godz. 10.30 rano P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku prezesa Rady Ministrów, dr. Kazimierza Świątalskiego. O godz. 11 rano w sali Rycerskiej na Zamku odbyła się konferencja przy udziale przywódców stronnictw: pułk. Sławka (BBWR.), Niedziałkowskiego (PPS.), Roga (Wyzwolenie), Dąbskiego (Piast), Rybarskiego (Klub Narodowy), Chacińskiego (Ch. D.) Chądzińskiego (NPR. prawica), Smulikowskiego (PPS. fr. rew.) i Rozmarina (Kolo Zyd.), oraz min. Sprawiedliwości p. Cara. Obecność min. Cara, świadczy, że P. Prezydent Rzeczypospolitej chciał zaciągnąć opinii przedstawicieli stronnictw sejmowych o najważniejszym zagadnieniu: sprawie zmiany konstytucji. Przedstawiciele opozycji oświadczyli, że gotowi się stworzyć rząd, któryby miał bezwzględnie większość w Sejmie. P. Prezydent po wysłuchaniu opinii nie wypowiedział

swej decyzji odnośnie do wyników konferencji.

Jest objawem bardzo charakterystycznym, że poza tą konferencją, nie odbyły się już żadne narady. Jedynie kluby sejmowe obradowały w ciągu dnia wczorajszego, ze względu na dzisiejsze posiedzenie Sejmu.

Na wieczór zapowiedziany jest komunikat Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta w sprawie przesilenia rządowego.

Według pogłosek kursujących w kołach zbliżonych do Rządu P. Prezydent Rzeczypospolitej dźlą przed rozpoczęciem posiedzenia Sejmu podpisał listę nowego gabinetu. W tychże kołach jako prawdopodobnego prezesa Rady Ministrów wymieniają nazwisko ministra sprawiedliwości p. Stanisława Cara.

W każdym razie, zdaje się nie ulegać wątpliwości, że dzień dzisiejszy będzie ostatnim dniem przesilenia gabinetowego.

Odwołanie.

Niniejszem cofam oszczerstwo rzucone przeze mnie na Nadleśniczego Różankowskiego Nadleśnictwa p. inż. Zjawnego Stanisława oraz przepraszam Go publicznie za wyrażoną Mu tem samym krzywdę moralną.

Kazimierz Mikołajczyk
Wierzbilki

1698—3

Pogłoski o składzie przyszłego rządu

WARSZAWA, 17. XII (tel. wł.) stanowiska.

Wczoraj w związku z odbywającą się na Zamku u Pana Prezydenta konferencją przywódców stronnictw w kołach politycznych obszernie komentowano pozytywny wynik tych konferencji wskazując, że doprowadziły one zasadniczo do wyjaśnienia sytuacji i osiągnięcia porozumienia w sprawie zmiany Konstytucji w wyniku czego przywódcy opozycji wycofali się ze swego nieprzejednanego

W związku z tem omawiano również skład przyszłego rządu przyczem na stanowisko premiera wymieniono prof. Bartla, ministra Cara, i gen. Sosnowskiego. — Uchodzi za pewnik, że prof. Bartel misji tworzenia rządu nie przyjmie.

W tych samych kołach rwierdzona, że kandydatura gen. Sosnowskiego spotkałaby się z parciem wszystkich Klubów.

Centrolew nie może dojść do porozumienia

WARSZAWA 17.12. (tel. wł.) W dniu wczorajszym w prywatnym mieszkaniu jednego z członków Centrolewu odbyło się posiedzenie przedstawicieli klubów, które wchodzi w skład tego bloku. Nawiązano również kontakt z Klubem Narodowym i w zebraniu wzięł udział przedstawiciel Klubu poseł Rybarski. Postanowiono

na konferencji wspólnie u. p. Prezydenta wysunąć wniosek w sprawie gotowości utworzenia gabinetu przez Centrolew, przy udziale Klubu Narodowego. Gabinet ten miałby w Sejmie 210 głosów. Podczas układania odpowiedniego oświadczenia nie zdążyli uczestnicy zebrania dojść do porozumienia.

Katastrofa w kopalni

WARSZAWA 17. XII Z Katowic donoszą, o katastrofie w kopalni „Iga” w Malmym Dębju. Zawalił się tam mur, który przyniósł 2 robotników i jednego

ciężko zranil. Śledztwo przeprowadzone na miejscu katastrofy stwierdziło winę właściciela, który też będzie ponosić konsekwencje.

Nagroda za złapanie mordercy

WARSZAWA, 17.12. Komenda Główna Policji Państwowej ogłosiła nagrodę w wysokości 2000 złotych za pochwylenie względnie wskazanie adresu

ustapka, że wsi Polany powożonego oszmiańskiego, który zamordował posterunkowego P.P. Michała Zawadzkiego i zbiegł w niewiadomym kierunku.

Amerykańska pożyczka dla Niemiec

BERLIN 17.12. Pertraktacje między konsorcjum banków amerykańskich, a rządem Rzeczypospolitej w sprawie pożyczki posuwają się stale naprzód.

Przebiegają, jak donosi „Vossische Zeitung” rozeszła się pogłoska o podpisaniu pożyczki, wpływająca naturalnie na wzrost akcji. Pożyczka ma wynosić 400 milionów marek.

W dniu wczorajszym na gieł-

Przełot przez Atlantyk

PARYŻ, 17. XII. Lotnikom Aparat spadł z niewielkiej stochalle i Lerre Borges udało się przelecieć Atlantyk z Lizbony do Brazylii. Po osiągnięciu już Rio Grande na kapita katastrofa

stunkowo wysokości rozbił się na szczątki. Lotnik major Lorre-Borges wyszedł bez szwanku—towarzysz jego, kpt. Challe —st lekko ranny.

